

Nanna Ebbesen og Kamilla Hjordt Juul

Stavning 2

til dansk som andetsprog

FACITLISTE

Del 1 Morfemstrategien

1. Ordklasser

Opgave 1 Hvilke ordklasser er det?

De røde ord: verber

De blå ord: substantiver

De grønne ord: adjektiver

Sammensatte substantiver: 12

3. Substantiver

Opgave 1 Find roden, og sæt |

1. banan|en, 2. appelsin|er, 3. citron|erne, 4. melon|ernes

Form: ental ubestemt

Opgave 2 Find morfemerne for ental bestemt

Ental ubestemt (rod)	Ental bestemt
1. en bil	bil en
2. en sofa	sofa en
3. en skole	skole n
4. en lampe	lampe n
5. et miljø	miljø et
6. et træ	træ et
7. et æble	æble t

Opgave 3 Substantiver der ender på -e

1. kjolen
2. idéen
3. moskéen
4. klassen
5. blusen
6. turnéen
7. læben
8. veen

STAVEREGEL:

Bøjningsmorfemer for ental bestemt

n-ord, hvor roden ender på -e uden tryk: **-n**

Alle andre n-ord: **-en**

t-ord, hvor roden ender på -e uden tryk: **-t**

Alle andre t-ord: **-et**

Opgave 4 Sluttes ordet på -en eller -et?

1. lånet, -et
2. æsken, -n
3. avisen, -en
4. resuméet, -et
5. hæftet, -t
6. lynet, -et
7. timen, -n
8. sneen, -en

Opgave 5 Skriv substantiverne i ental ubestemt eller bestemt

Wilma er **en dame** på 80 år. Hun bor alene i **et hus** i **en landsby** syd for Odense. Hun har **en hund**, som hun elsker højt. Hun kender alle mennesker i **byen** og spiller bingo på **kroen** hver **torsdag** aften. Om **lørdagen** sover hun længe, og efter **morgenteen** er hun sammen med **en veninde**. **Huset** er lille, men Wilma har også **en have**, hvor hun og hendes **veninde** hygger sig, hvis **vejret** er godt og **solen** skinner. **Haven** er fuld af smukke blomster. **Familien** kommer tit på besøg. Så får de **en snak**, og Wilmas **datter** hjælper hende med **havearbejdet**.

Opgave 6 Find morfemerne for flertal ubestemt

Lisa er glad for sit arbejde, som hun har haft i 2 år|. Hun har to gode chef|er og kan godt lide sine arbejdsopgave|r. Der er altid nye ting| at lære. Lisa har travle arbejdsdag|e og arbejder tit mange time|r, men hun har typisk to pause|r om dagen, hvor hun slapper af og læser blad|e og avis|er og snakker med sine kollega|er.

STAVEREGEL:

De 4 bøjningsmorfemer for flertal ubestemt er:

-er, -r, -e og -Ø-morfem

Opgave 7 Ender ordet på -e eller -er?

1. ikoner, -er
2. flasker, -r
3. bænke, -e
4. skeer, -er
5. citroner, -er
6. hæfter, -r
7. kupéer, -er
8. skabe, -e

STAVEREGEL:

Substantiver, der ender på -e uden tryk, har flertalsmorfemet **-r**.

Substantiver, der ender på -e med tryk, har flertalsmorfemet **-er**

Opgave 8 Sæt flertalsmorfemer på substantiverne

De fleste søndage bruger Jonas mange timer på at slappe af. I de små gader i lokalområdet er der mange hyggelige caféer med borde og bænke udenfor.

Tit mødes Jonas med 3-4 kammerater på deres yndlingscafé, hvor de læser dagens aviser og snakker om ugens oplevelser. De får næsten altid en af husets frokostplatter med æg, små pølser og grønsager af forskellige slags. Man kan få mange typer drikkevarer, og Jonas og hans kammerater sidder tit og drikker flere øl og sodavand efter frokosten.

Opgave 9 Find morfemerne for flertal bestemt

1. banan|er|ne
2. sko|ene
3. stol|e|ne
4. by|er|ne
5. bane|r|ne

STAVEREGEL:

Bøjningsmorfemer for flertal bestemt:

Substantiver, hvor entalsformen og flertalsformen er den samme: **-ene**

Alle andre substantiver: **-ne**

Opgave 10 Ender ordet på -ene eller -erne?

1. maverne, r + ne
2. sæberne, r + ne
3. musene, ene
4. skålene, e + ne
5. søerne, er + ne
6. lysene, ene

Opgave 11 Skriv de former, der mangler

	Ental		Flertal	
	Ubestemt	Bestemt	Ubestemt	Bestemt
1.	en sal	salen	sale	salene
2.	et år	året	år	årene
3.	en tanke	tanken	tanker	tankerne
4.	en taxa	taxaen	taxaer	taxaerne
5.	et mål	målet	mål	målene

Opgave 12 Del sammensatte substantiver i rodmorfemer og bøjningsmorfemer

1. citron	is	ene	
2. ski	turist	er	
3. lys	kæde	r	ne
4. sommer	hus	et	
5. sko	sål	er	ne
6. matematik	time	n	
7. te	ske	er	
8. uge	blad	e	ne

Opgave 13 Limebogstaver

1. aften + s + mad
2. tilbud + s + avis
3. dreng + e + hold
4. kylling + e + lår
5. land + s + kamp

Limebogstaver: s og e

Opgave 14 Genitiv (ejefald)

Teknik på **Jensens** trafikskole

Når du skal til køreprøve, skal du vide noget om **bilens** udstyr. Her er noget af det, du skal vide:

Bildækkenes mønster skal være mindst 1,6 mm dybt.

Forhjulene skal følge **rattets** bevægelse.

Støddæmpernes funktion er at holde hjulene i kontakt med vejbanen.

De to **forlygters** farve skal være ens.

Hornets tone skal være klar.

Nummerpladens lygter skal lyse hvidt.

1. bil	dæk(k)	ene	s
2. for	lygte	r	s
3. horn	et	s	
4. Jensen	s		
5. nummer	plade	n	s
6. rat(t)	et	s	
7. bil	en	s	
8. stød	dæmper	ne	s

Morfemet for genitiv: -s

Opgave 15 Indsæt ord i genitiv i sætningerne

Husets farve er gul.

Dørens højde er 2,20 m.

Vinduernes bredde er 85 cm.

Hækkens længde er 10 m.

Opgave 16 Hvilke ordpar passer og hvorfor? Sæt X

1. c: benet og benene
2. c: stol og stole
3. a: sommerferie og ferie

Opgave 17: Diktat: Skriv substantiver

1. Gadelamperne
2. nevøer
3. dybden
4. rødvinene
5. skistøvler
6. Æblets
7. samtaler
8. benet
9. gæsternes
10. halen

4. Verber

Opgave 1 Find roden, og sæt |

køb|er, lav|ede, stop|, tænk|e, husk|et, læs|te

Hvilken form er roden? Imperativ

Opgave 2 Find verbernes morfemer

1. Imperativ (rod): spis|-
2. Infinitiv: spis|e, e
3. Nutid: spis|er, er

Opgave 3 Skriv de former, der mangler i skemaet

Imperativ (rod)	Infinitiv	Nutid
1. løb	løbe	løber
2. skriv	skrive	skriver
3. lav	lave	laver
4. husk	huske	husker
5. læs	læse	læser
6. dø	dø	dør
7. se	se	ser
8. få	få	får

STAVEREGEL:

Bøjningsmorfemer for infinitiv og nutid:

Infinitiv: Verber, hvor roden ender på en **vokal: O-morfem**.

Andre verber: **-e**.

Nutid: Verber, hvor roden ender på en **vokal: -r**.

Andre verber: **-er**.

Opgave 4 8 råd til at undgå madspild

1. Du skal ikke købe ind på tom mave.	1. Jeg køber ikke ind på tom mave.
2. Du skal lave en madplan.	2. Jeg laver en madplan.
3. Du skal fryse grønt.	3. Jeg fryser grønt.
4. Du skal indrette dit køleskab.	4. Jeg indretter mit køleskab.
5. Du skal have en restedag	5. Jeg har en restedag.
6. Du skal genoplive grønsagerne.	6. Jeg genopliver grønsagerne.
7. Du skal undgå tilbudsfælden.	7. Jeg undgår tilbudsfælden.
8. Du skal lære at sylte.	8. Jeg lærer at sylte.

Opgave 5 Læs mere om fire af rådene til at undgå madspild

1. KØB IKKE IND PÅ TOM MAVE

Vi **køber** for meget, når vi er sultne. Køb ind efter et måltid, eller spis et æble, før du **køber** ind. Så **fylder** du kun kurven med det, du har brug for.

2. LAV EN MADPLAN

Det kan være svært at finde tiden til at lave madplan, men der er meget madspild at spare. Fx kan du sørge for, at store grøntsager bliver brugt over flere dage.

3. FRYS GRØNT

Husk, at du kan fryse grøntsager. Du beholder vitaminerne, og hvis du skærer dem ud i stykker, er de lette at komme direkte i retter senere.

4. INDRET DIT KØLESKAB

Det, du ser først, bruger du først. Sørg derfor for at sætte varer, der er ved at blive gamle, forrest i køleskabet.

Opgave 6 Bøj verber fra gruppe 1, 2 og 3

	Imperativ (rod)	Infinitiv	Nutid	Datid	Førnutid
Gruppe 1	lav	lave	laver	lavede	har lavet
	spar	spare	sparer	sparede	har sparet
	sørg	sørge	sørger	sørgede	har sørget
Gruppe 2	køb	købe	køber	købte	har købt
	spis	spise	spiser	spiste	har spist
	fyld	fylde	fylder	fyldte	har fyldt
Gruppe 3	find	finde	finder	fandt	har fundet
	bliv	blive	bliver	blev	er blevet
	kom	komme	kommer	kom	er kommet

STAVEREGEL:

Verber i gruppe 1 har bøjningsmorfemet **-ede** i datid og **-et** i førnutid.

Verber i gruppe 2 har bøjningsmorfemet **-te** i datid og **-t** i førnutid.

Opgave 7 Ender verbet på -ede eller -et?

	-ede	-et	Datid	Førnutid
1. vask	X		vaskede	
2. sult	X		sultede	
3. dans		X		danset
4. sult		X		husket
5. arbejd	X		arbejdede	

Opgave 8 Skriv datid eller førnutid

1. **snak:** Jeg **snakkede** ikke med ham i sidste uge, men i denne uge har jeg **snakket** med ham mange gange.
2. **smil:** Sigurd har **smilet** siden han kom i dag, men i går **smilede** han slet ikke, fordi han havde tandpine.
3. **lav:** I går **lavede** jeg ingenting, men i dag har jeg **lavet** mad hele dagen.
4. **spil:** I år har jeg **spillet** fodbold hele sæsonen, men sidste år **spillede** jeg slet ikke.
5. **cykl:** Anna **cyklede** ikke i sidste uge, men i denne uge har hun **cyklet** hver dag.
6. **bo:** Simon **boede** i København, da han bar barn. Som 17-årig flyttede han til Århus, og nu har han **boet** der i 4 år.

Opgave 9 To verber i en sætning

Nutid

1. Jeg kan godt komme.
2. De sidder og snakker sammen.
3. Jeg er træt af at stå tidligt op.
4. Han hader at lave mad.
5. De køber ind og vasker tøj hver lørdag.
6. Hun skal huske det hele.
7. Han går og tænker over det.
8. Jeg vil ikke arbejde om natten.
9. Hun har lyst til at se en film.
10. Han står og taler i telefon.

Datid

1. Jeg kunne godt komme.
2. De sad og snakkede sammen
3. Jeg var træt af at stå tidligt op.
4. Han hadede at lave mad.
5. De købte ind og vaskede tøj hver lørdag.
6. Hun skulle huske det hele.
7. Han gik og tænkte over det.
8. Jeg ville ikke arbejde om natten.
9. Hun havde lyst til at se en film.
10. Han stod og talte i telefon.

Opgave 10 Verber der ender på -re eller -rer

1. **hør:** **Hører** du, hvad jeg siger? Kan du **høre**, hvad jeg siger? Jeg sidder og **hører** musik. Jeg kan godt lige at **høre** radio.
2. **lær:** Det tager lang tid at **lære** et sprog. Børn **lærer** sprog hurtigere end voksne. Man skal **lære** mange nye ord.
3. **var:** Hvor længe **varer** filmen? Kan den virkelig **vare** tre timer?
4. **styr:** Han elsker at **styre** det hele. Vil du godt **styre** dig lidt?
5. **spar:** Det er vigtigt at **spare** på vandet. Man **sparer** fx på vandet ved at tage korte brusebade. Tænker du på at **spare** penge i supermarkedet?
6. **server:** **Serverer** I kaffe her? Hun er begyndt at **servere** på en restaurant. Nu skal jeg **servere** for dig.

Opgave 11 Verber i passiv

Morfemet for passiv nutid: **-es**

1. Der er koncert hver aften kl. 21. Dørene **åbnes** kl. 20.
2. Biblioteket har åbent hver dag. Bøger **udlånes** kl. 10-16 alle hverdage.

- 3-værelses lejlighed i Husum **byttes** til 2-værelses på Nørrebro eller Vesterbro.
- Lejlighed i centrum med minimum 2 værelser **søges**. Max 8000 kr. i husleje.
- 3 år gammel sort bedstemorcykel med tre gear **sælges** for kun 2000 kr.
- Børnepasning af børn i alle aldre **tilbydes**.
- Gråstribet kat **efterlyses**. Sidst set mandag aften.
- Du og din familie **ønskes** en glædelig jul!
- Jeg håber, I kan komme til festen! Svar **udbedes** inden den 25. juni.
- Hvordan **staves** dit navn?

Opgave 12 Passiv i datid

Morfemet for passiv datid? -s

Opgave 13 Hvilket ordpar passer og hvorfor?

- c: tænkte og tænkt
- b: laver og lavede

Opgave 14 Diktat: Skriv verber

- Hun **ønskede** sig et varmt tæppe i julegave sidste år.
- Jeg **besøgte** min fætter i USA i sommer.
- I dag skal vi **køre** 300 km.
- Arbejdet skal **laves** færdigt, før vi går hjem.
- Hør** nu efter, hvad jeg siger!
- Slagteren **skærer** bøffer til kunderne.
- Jeg **nåede** ikke at se hende, før hun rejste.
- Du **behøver** ikke at rydde op efter dig!
- Om søndagen **viser** han turister rundt i byen.
- Jeg håber, vi har **husket** det hele.
- Stop og **nyd** den flotte udsigt!
- Hun sidder og **studerer** hele dagen.
- De **savnede** deres familie, da de boede i Kina.
- Har du **svaret** på invitationen?

5. Adjektiver

Opgave 1 Find adjektivernes bøjningsmorfemer

- Hun har en fin| kjole på.
- De har et fin|t hus.
- Der kom mange fin|e idéer på bordet.
- Vores fin|e lejlighed er til salg.

STAVEREGEL:

Adjektivernes morfemer:

Grundformen er adjektivets **rod**.

T-formen har bøjningsmorfemet **-t**.

E-formen har bøjningsmorfemet **-e** både i flertal og i bestemt form.

Opgave 2 Skriv i ental eller flertal

1. en skør idé	to skøre idéer
2. en fransk turist	to franske turister
3. et sent møde	to sene møder
4. et mørkt rum	to mørke rum
5. en travl dag	to travle dage
6. en lang historie	to lange historier
7. en berømt maler	to berømte malere
8. et aktivt menneske	to aktive mennesker

Opgave 3 Skriv -, -t eller -e

1. Man kan se lokale nyheder i fjernsynet.
2. Jeg ønsker mig en god bog til min fødselsdag.
3. Den heldige pige vandt en million i Lotto.
4. Alle vennerne festede og var glade.
5. Maleriet er meget smukt.
6. Hun skal have sin bærbare computer med i tasken hver dag.
7. Hendes mand har fået et rigtig godt job.
8. Jeg har lige arvet min tantes fine, sorte stol.
9. Min sommerferie var lang i år.
10. Har du mødt min nye kæreste?

Opgave 4 Find morfemerne for komparativ og superlativ

Komparativ: Din bog er ny|ere end min.

En gepard er hurtig|ere end en tiger.

Superlativ: Det er varm|est om sommeren.

Hun er dygtig til tysk og fransk, men hun er dygtig|st til engelsk.

STAVEREGEL:

Morfemet for komparativ er **-ere**.

Morfemet for superlativ er **-est** eller **-st**.

Opgave 5 Skriv adjektiver i komparativ eller superlativ

1. Det er den **sjoveste** film, jeg har set!
2. Hvem er **højest**, du eller Peter?

- Sofia er meget **lavere** end mig.
- Det er **dyrere** at bo i byen end på landet.
- Hun er den **dygtigste** elev i klassen.
- Skindtasken bliver **pænere**, jo mere den bliver brugt.
- Det er **hurtigere** at cykle end at gå.
- Ole er den **rareste** mand, jeg kender.

Opgave 6 Skriv de former af adjektiverne, der mangler

	Grundform (rod)	T-form	E-form	Komparativ	Superlativ
1.	pæn	pænt	pæne	pænere	pænest
2.	ny	nyt	nye	nyere	nyest
3.	høflig	høfligt	høflige	høfligere	høfligst
4.	dårlig	dårligt	dårlige	dårligere	dårligst
5.	dyb	dybt	dybe	dybere	dybest

Opgave 7 Hvilket ordpar passer og hvorfor?

- b: gode og bedst
- c: ro og rolig

Opgave 8 Diktat: Skriv adjektiver

- Der var mange **skøre** mennesker i familien.
- Sommeren 2017 var den **vådeste** sommer i mange år.
- Hun tog sin **gule** kjole på til festen.
- Solen kan være **rød** som en tomat.
- Man ser tit **lysere** på tingene, når man har sovet.
- Det er **svært** at cykle med lukkede øjne.
- Restauranten serverede den **lækreste** mad.
- Han skal lave to **svære** opgaver.
- Træet i parken er stort og **grønt**.
- Det er **varmere** i juni end i maj.
- Veninden holdt en **sød** tale for fødselsdagsbarnet.
- Der lå et **snavset** håndklæde i drengens gymnastikpose.

Opgave 9 Ordkort

lille	stor	lang
mindre	større	længere
mindst	størst	længst

Del 2 Lydstrategien

1. Bogstavernes lyde

Opgave 1 Hvilken lyd er det?

E

1. sne: e1
2. kjole: e3
3. taler: e4

A

1. flaske og gal: a1
2. fra, pakke og far: a2

Å

1. hår: å3
2. dåse: å1

Ø

1. løn: ø2
2. føle: ø1
3. før og rød: ø3

D

1. idol: d1
2. glad: d2

R

1. dyr: r2
2. kram: r1

V

1. liv: v2
2. vand: v1

C

1. citron: c1
2. café: c2

P, T, K

1. spise: p2
2. lytte: t2
3. snakke: k2

2. Tryk

Opgave 1 Hvor ligger trykket?

Tryk på 1. stavelse	Tryk på 2. stavelse	Tryk på 3. stavelse	Tryk på 4. stavelse
firmaerne	diktaterne	mikrofoner	astrologi
stavelserne	Brasilien	rosmarinen	økonomi
operaen	gymnasium	biografen	bibliotek

Opgave 2 Musikinstrumenter

1. maracas
2. tamburin
3. tværfløjte
4. saxofon
5. violin
6. ukulele
7. xylofon

Opgave 3 Lyt til tryk: Er det 1 eller 2 ord?

1. Læg dit **vasketøj** i kurven. Jeg hader at **vaske tøj**.
2. Du skal **piske fløden** til let skum. **Piskefløden** er desværre blevet sur.
3. Jeg øver mig i at stave **sammensatte** ord. **Sammen satte** vi alle stolene på plads.
4. **Spildevandet** løber ud i havet. Pas på! Du må ikke **spilde vandet**.
5. Hun vil **løbe turen** rundt om søen på 20 minutter. Børnene er trætte efter **løbeturen**.
6. Han slår på en meget **stor tromme**. Han spiller **stortromme** i orkestret.
7. En mus har en meget **lille hjerne**. Den vejer 0,006 gram. Mennesker har både en storhjerne og en **lillehjerne**.
8. Hun dyrker **spisekartofler** i sin have. Han vil helst **spise kartofler** hver dag.

3. Lang eller kort vokal?

Opgave 2 Hører du kort eller lang vokal? Sæt X

1. klase (lang)
2. fødder (kort)
3. Susse (kort)
4. sile (lang)
5. hane (lang)
6. nødder (kort)
7. pudder (kort)
8. isse (kort)
9. dyse (lang)
10. læse (lang)

STAVEREGEL:

1. Der kommer normalt **én** konsonant efter en lang vokal.
2. Der kommer normalt **flere** konsonanter efter en kort, trykstærk vokal.

Opgave 3B Lyt, og skriv diktat

1. klasse
2. føder
3. Sille
4. Hanne
5. nødder
6. puder

Opgave 4 Hvordan lyder de korte vokaler i ordene?

STAVEREGEL:

1. Når en trykstærk vokal er **lang**, skrives den, som den lyder.
2. Når en trykstærk vokal er **kort**, skrives den nogle gange som en anden vokal.

4. Dobbelt konsonant

Opgave 1 Enkelt eller dobbelt konsonant?

- n kunne – lune
- m amme – reklamerne
- l smiler – lille
- p papir – slappe
- s russer – brusebad
- f skaffe – café

Opgave 2: Diktat: Skriv pigenavne

1. Vigga
2. Lise
3. Ane
4. Jytte
5. Viola
6. Susse
7. Susan
8. Lissi
9. Bitten
10. Vega

Opgave 3 Får ordet dobbelt konsonant, når det bøjes?

	Ental ubestemt (rod)	Ental bestemt
Lang vokal	en sal	salen
	en pil	pilen
	en stol	stolen
	et hus	huset
	en pæl	pælen
Kort vokal	en hat	hatten
	et gebis	gebisset
	en nat	natten
	en hæk	hækken
	et blus	blusset

Opgave 4 Verber i nutid - er der dobbelt konsonant?

1. Jeg køber ikke ind på tom mave.
2. Jeg lytter til mit hjerte.
3. Jeg slutter, mens legen er god.
4. Jeg smiler til verden.
5. Jeg tisser aldrig i modvind.
6. Jeg passer godt på mig selv.
7. Jeg taber ikke modet.
8. Jeg kigger ikke for dybt i flasken.
9. Jeg klapper lige hesten.
10. Jeg spiser brød til.

Opgave 5 Er der et bøjningsmorfem? Udfyld skemaet

Ord	Rod	Bøjningsmorfem
1. gætter	gæt(t)	er
2. fætter	fætter	-
3. passer	pas(s)	er
4. kasser	kasse	r
5. tomme	tom(m)	e
6. blomme	blomme	-
7. køllen	kølle	n
8. øllen	øl(l)	en
9. lukker	luk(k)	er
10. dukker	dukke	r

5. Stumme bogstaver

Opgave 1 Skriv de stumme bogstaver, der mangler

1. sygebesøg	6. syvendeplads
2. guldarmbånd	7. ordbøger
3. hjemmehjælper	8. hvordan
4. selvmord	9. fødselsdag
5. håndboldlandskamp	10. kældergulv

Hvilke bogstaver kan være stumme? **g, d, h** og **v**.

Stumt h

Opgave 1 Hvor kan der være stumt h?

STAVEREGEL:

Der kan være stumt *h* foran **v** og **j**.

Opgave 2 Indsæt det rigtige spørgeord

1. hvis	5. hvor
2. hvad	6. hvem
3. hvorfor	7. hvilken
4. hvornår	8. hvordan

Opgave 3 Hvad passer?

1. hjul/jul :	Den 24. december er det jul .
Den lille dreng ønsker sig en cykel med brede hjul .
2. hvide/vide :	Det er svært at vide , om det bliver snevejr.
Det er så smukt, når træerne er helt hvide .
3. hvine/vine :	Nogle mennesker drikker meget dyre vine .
Bildæk kan hvine , hvis man kører meget stærkt.
4. hviske/viske :	Hvis du skriver med blyant, kan du viske det ud igen.
Vi skal hviske , så babyen ikke vågner.
5. hvor/vor :	Vor er et gammelt ord for vores.
Der hvor jeg bor, bor der mange gamle mennesker.

Opgave 4 Diktat: Skriv ord med eller uden stumt h

1. viskelæder
2. hviskelyd
3. julegave
4. løbehjul
5. Hvidvask
6. Paratviden
7. hviner
8. vinflaske

Opgave 5 Filippinekryds: Skriv ord med stumt h

1. gadehjørne
2. hvidkål
3. æggevide
4. hjørnesofa
5. kontanthjælp
6. hval
7. hvilekupé
8. hvedemel
9. hjælpepeløs
10. cykelhjul
11. hvalp

Opgave 6 Ordkort

hjem, hjemme, hjælp, hjælpe, hjerte, hjerne, hjul, hvem, hvad, hvor, hvorfor, hvornår, hvordan, hvilken, hvis, hver, hverdag, hverken

Stumt d

Opgave 1 Hårdt, blødt eller stumt d?

Hårdt <i>d</i>	Blødt <i>d</i>	Stumt <i>d</i>
dansk	mad	vand
madras	hedder	mødt
melodi	bløder	ild
		ord
		plads
		hænder

d udtales **blødt** efter vokaler og normalt mellem vokaler.

d er normalt **stumt** efter konsonanter og før *t* og *s*.

d udtales **hårdt** i begyndelsen af stavelsen.

Der kan være stumt *d* efter **n, l** og **r**.

Opgave 2 Er det dobbelt konsonant eller stumt d?

1. Hun **vender** bilen og kører hjem igen.
2. Det er dejligt at have gode **venner**.
3. Du skal ikke **blande** dig i mine ting!
4. Du kan **skanne** teksten med din telefon.
5. Jeg kværner altid mine egne **kaffebønner**.
6. Hun er **anderledes**, end hun plejer at være.
1. I min **kælder** står vaskemaskinen.
2. De **bestiller** takeaway en gang om ugen.
3. Min søster **spiller** på klaver.
4. Pas på, du ikke **spilder** på dugen!
5. Jeg kan ikke lide at **skylde** penge.
6. Mange danskere elsker at **grille**.

Opgave 3 Stumt d eller t?

1. venter
2. vender
3. vander
4. vanter
5. finder
6. finter
7. kanter
8. kander

Opgave 4 Hvad bliver til et ord?

+and:	+ind	+und	+old	+ild
1. mand	1. vind	1. mund	1. vold	1. mild
2. tand	2. sind	2. sund	2. kold	2. vild
3. spand	3. blind	3. rund	3. hold	3. sild
4. land	4. kind	4. fund	4. told	4. spild
5. bland	5. skind	5. bund	5. fold	5. dild
6. vand	6. pind	6. grund		
7. sand	7. find			

Opgave 5 Hvad passer?

1. Den gamle dame får ondt i benene, når hun **går**. Manden arbejder på en **gård** og passer grise og køer.
2. Familien **bor** på landet. Hun har købt et nyt **bord** til sit kontor.
3. Han havde en **hård** tid efter sin kones død. Pigen har langt **hår** og fletter det hver dag.
4. I gamle dage udkæmpede man krige med **sværd**. Det var en **svær** opgave, han skulle lave.
5. Hun besøger sin **mor** hver søndag. Manden sidder i fængsel, fordi han har begået et **mord**.
6. "**Vær** lige stille!", siger læreren til eleverne. Hendes antikke møbler er mange penge **værd**.
7. De bor lidt **nord** for byen. **Nor** er et drengenavn.

Opgave 6 Diktat: Er der stumt d efter r?

1. stenhård
2. mordvåben
3. nordtysk
4. alenemor
5. hårbørste
6. værdsætte
7. bordplan
8. gårdmiljø

Opgave 7 Indsæt stumt d, og lav et ord

1. Det modsatte af meget er **lidt**.
2. **Midt** i byen ligger torvet.
3. En meter er et stort **skridt**.
4. Tøjet var **beskidt** efter en arbejdsdag på værkstedet.

Hvor er det stumme d i ordene? **Før t**

Opgave 8 Diktat: Skriv adjektiver

1. Han har lige fået et **fedt** job.
2. Min cykel er punkteret! Hjulet er helt **fladt**!
3. Hun har strikket en dejlig **blød** sweater. Garnet er utrolig **blødt**.
4. Hvor er det et **sødt** billede af dig!
5. Det danske flag er **rødt** og **hvidt**.
6. Bordet er meget stabilt, for det har nogle **solide** bordben.
7. Sikke et **sprødt** æble! Vindruerne er også dejligt **sprøde**!
8. Jeg har aldrig set et **dødt** menneske.

Opgave 9 Udfyld skemaet

	Rod (grundform)	T-form	E-form
1	fed	fedt	fede
2	flad	fladt	flade
3	blød	blødt	bløde
4	blid	blidt	blide
5	rød	rødt	røde
6	hvid	hvidt	hvide
7	solid	solidt	solide
8	død	dødt	døde

Opgave 10 Hvilke ord passer?

En pandekage kan være **fed**, **flad** og **blød**.

Et bord kan være **fedt**, **rødt**, **hvidt** og **solidt**.

Salater kan være **fede**, **solide** og **røde**.

Opgave 11 Skriv den rigtige form af verbet

1. Har din søster **født**? Ja, hun **fødte** i sidste uge.
2. **Bløder** dit sår stadigvæk? Ja, det har **blødt** længe nu.
3. Du **svedte** meget, da vi spillede fodbold i går! Ja, jeg **sveder** altid meget, når jeg spiller fodbold.

- Øv, jeg har allerede **slidt** mine bukser op! Du **slider** dem meget, når du vasker dem så tit.
- Din stemme **lyder** hæs! Ja, sådan har den **lydt** i to dage.
- Åh, hvor jeg **nød** at drikke en kop kaffe sammen med dig i går! Ja, vi to har **nydt** mange kopper kaffe sammen!

Opgave 12 Skriv de former, der mangler

	Imperativ (rod)	Infinitiv	Nutid	Datid	Førnutid
1	fød	føde	føder	fødte	har født
2	blød	bløde	bløder	blødte	har blødt
3	sved	svede	sveder	svedte	har svedt
4	slid	slide	slider	sled	har slidt
5	lyd	lyde	lyder	lød	har lydt
6	nyd	nyde	nyder	nød	har nydt

Opgave 13 Tilladt og forbudt

- Det er **tilladt** at have cykel med i S-toget.
 - Det er **forbudt** at køre i bil uden sikkerhedssele.
- tilladt: **tillad**
 - forbudt: **forbyd**
- Hvis man vil lave en demonstration, har man brug for en **tilladelse**.
 - Der er **forbud** mod at parkere på hovedgaden.

Opgave 14 Er der stumt d før s?

- Det er **vist** din tur!
- Jeg har aldrig **vidst**, at du gik med kontaktlinser!
- Hun har en **spids** næse.
- Pludselig** begyndte hun at græde.
- Vil du med til **fest** i aften?
- Det er **bedst** at holde afstand på cykelstien.
- Har du husket at tage dit **pas** med på rejsen?
- Der lå en dejlig **plads** midt i byen.

Opgave 15 Dobbelt konsonant eller stumt d?

- Han er ved at **tisse** i bukserne af grin Rod: tis(s)
- Hun **pudser** sine briller med sæbevand. Rod: puds
- Du må ikke **ridse** den nye bil. Rod: rids
- Han **passer** på, at han ikke får for meget sol. Rod: pas(s)

5. Man skal se sig for, når man krydser vejen.	Rod: kryds
6. Du skal spidse din blyant, før du skriver.	Rod: spids
7. De læsser bilen med varer.	Rod: læs(s)
8. Faren kysser sine børn godnat.	Rod: kys(s)

Opgave 16 Hvilket ord har ikke et morfem til fælles med de andre? Sæt X

- hårdims
- udsmidt

Opgave 17 Ordkort

end, endnu, ind, indtil, hende, mand, kvinde, under, anden, hinanden, blandt andet, anderledes, endelig, hånd, rund, grund, guld, skyld, fald, forhold, hård, nord, lidt, midt, tilladt, forbudt, sidst, plads, bedst, pludselig, kryds, spids

Stumt v

Opgave 1 Hårdt, blødt eller stumt v?

Hårdt v	Blødt v	Stumt v
vase	lyver	tolv
ansvar	stiv	gulv
klaver	tavle	

STAVEREGEL:

V er **hårdt** før vokal.

V er **blødt** efter vokal og normalt mellem vokaler.

V er **stumt** efter /.

Opgave 2 Diktat: Skriv ord med v

- Turen tager en **halv** time.
- Han har **selv** bygget sit hus.
- Jeg har en ring af guld og en ring af **sølv**.
- Den højeste karakter, man kan få, er et **tolvtal**.
- Den lille dreng er **halvandet** år.
- De har fået nye **gulve** i deres stue.
- På universitetet er der meget **selvstudie**.
- Han boede ikke i **selve** byen, men lidt udenfor.
- Hun er født med en **sølvske** i munden.
- Det **halve** af 10 er 5.

Opgave 3 Ordkort

halv, halvanden, gulv, sølv, selv, selvfølgelig, tolv

Stumt g

Opgave 1 g-lyd, j-lyd eller stumt g? Skriv ordene i skemaet

g-lyd	j-lyd	Stumt
grin	bølge	rig
egoist	vælge	bøger
æg		kugle
		salg

STAVEREGEL:

g udtales som en **g-lyd** først i stavelsen og nogle gange efter vokal.
g udtales tit som en **j-lyd** efter *l*.
g udtales tit **stumt** efter vokal, mellem vokaler og nogle gange efter *l*.

Opgave 2 Skriv rimordet

bøger: Jeg kommer og **besøger** dig på lørdag.

æg: Han har ikke barberet sig, så han har fået langt **skæg**.

bagt: Statsministeren har altid en **vagt** med sig.

rig: Desværre er der **krig** i mange lande.

bølge: Man skal **følge** reglerne i trafikken.

salg: Der er **valg** til folketinget mindst hver 4. år.

vælge: Man kan **sælge** brugte ting på DBA.

ugle: Når man bowler, kaster man en **kugle**.

Opgave 3 Find ord med stumt g, der rimer

1. I træet sad to **fugle**.
De sang en lille smule.
2. På bordet lå en skrue.
Den lå der i en **uge**.
3. Kom nu, kom nu, **sig**
at du tager med på ski!

Opgave 4 Hvad passer?

1. **byer / byger:** I mange store **byer** er der dårlig luft.
Regn kommer tit i **byger**.
2. **søer / søger:** Hun **søger** job som IT-tekniker.
Der er mange **søer** i København.
3. **øer / øger:** Og der er mange **øer** i Danmark.
Når man **øger** chancen, bliver den større.
4. **stier / stiger:** De gik tur på de små **stier** i parken.
Prisen på boliger **stiger**.

Opgave 5 Gæt adjektiver, der ender på -ig og -lig

1. urolig
2. barnlig
3. ledig
4. utrolig
5. farlig
6. tidlig
7. enlig
8. dårlig
9. tydelig
10. enig
11. ubetalelig

Opgave 6 Diktat: Skriv ord med -ge

1. De må spare på pengene, for de er ikke **rige**.
2. Hun var hos **lægen** i går.
3. Han skal til møde med sin chef, fordi han har mange **sygedage**.
4. Hvor mange penge skal du **bruge**?
5. Den lille pige har svært ved at **sluge** pillen.
6. De fik **citronkage** til kaffen.
7. Du skal bare **modsig** mig, hvis du ikke er enig!
8. Lange møder kan godt blive **kedelige**.

Opgave 7 Skriv verber: Gør skemaet færdigt

	Imperativ (rod)	Infinitiv	Nutid	Datid	Førnutid
1	brug	bruge	bruger	brugte	har brugt
2	besøg	besøge	besøger	besøgte	har besøgt
3	sælg	sælge	sælger	solgte	har solgt
4	følg	følge	følger	fulgte	har fulgt
5	vælg	vælge	vælger	valgte	har valgt

1. Min mor **fulgte** mig altid i skole, da jeg var barn.
2. Du skal **følge** trafikreglerne, hvis du ikke vil have en bøde.
3. Han **sælger** alt muligt i sin butik.
4. De har **solgt** et maleri og tjent en masse penge.
5. Hun **bruger** bilen et par gange om ugen.
6. Jeg kan ikke finde min telefon! Jeg **brugte** den lige før!
7. Den lille dreng har selv **valgt** sit nye tøj.
8. Du må **vælge** lige den is, du har lyst til!

Opgave 8 Hvilket ord har ikke et morfem til fælles med de andre? Sæt X

1. tilbage
2. underlige

Opgave 9 Filippinekryds: Skriv ord med stumme bogstaver

1. halvsøster	6. bordlampe	11. fødselsdag
2. papirdug	7. brandmand	12. stuepige
3. sandstrand	8. æblekage	13. førsteplads
4. kryds	9. sidst	14. sølvske
5. vaskekælder	10. guldhalskæde	15. lakrids

Opgave 10 Ordkort

bag, dag, sag, uge, nogen, sige, pige, lige, tilbage, mulig, mulighed, lejlighed, besøge, bruge, tidlig, hurtig, rigtig, virkelig, endelig, aldrig, stadig, egentlig, nemlig, forskellige, valg, salg

-ng eller -nk?

Opgave 1 Lyt: Hører du -ng eller -nk? Sæt X

1. banke
2. tank
3. tænger
4. lænke
5. hang
6. stænger
7. slanke
8. sang

STAVEREGEL:

Når du hører [ŋ] som i *mange*, skal du skrive: **n** og **g**

Når du hører [ŋg] som i *tænke*, skal du skrive: **n** og **k**

Opgave 2B Lyt, og skriv diktat

1. bange	5. hank
2. tank	6. stænger
3. tænker	7. slange
4. længe	8. sank

Opgave 3 Hvad bliver rigtige ord?

+inke	+ange
1. stinke	1. mange
2. vinke	2. gange
3. hinke	3. lange
4. blinke	4. sange
5. flinke	5. bange
6. sminke	6. slange
	7. fange

Opgave 4 Gør teksten færdig: Skriv ng eller nk

Mona går en tur i parken med sin datter Alma. Alma vil **gynge**, så Mona sætter sig på en **bænk**. Mona er **ung** og **slank**, og hun **mangler** penge. Derfor må hun låne i **banken**, hvis hun vil købe **maling** til deres nye lejlighed. Mona sidder **længe** og **tænker** på **ting**, der koster **penge**. Men så råber Alma: 'Av mor, min **finger**'. Mona bliver revet ud af sine **tunge tanker**.

Opgave 5 Hvad er ordet? Skriv ng eller nk

1. kirkesanger
2. bankekød
3. pengeskab
4. bankboks
5. hængelås
6. havebænk

Opgave 6 Ordkort

bange, mange, længe, lang, langsom, gang, seng, ung, ingen, penge, engang, omkring, tænke, bank, slank, enkel, tidspunkt

6. Vokalsænkninger

Vokalernes lyd 2

Opgave 1 Hvilke vokaler er lydrette?

i1	tiden og piske
e1	hele og mest
o1	solen og skole
u1	sulten og mus
y1	lys og nyse

i2 i ordene **fisk** og **finde** lyder som vokalen **e**.

e2 i ordene **hest** og **sender** lyder som vokalen **æ**.

o2 i ordene **holder** og **sommer** lyder som vokalen **å**.

u2 i ordene **sukker** og **lugte** lyder som vokalen **å**.

y2 i ordene **flytte** og **sytten** lyder som vokalen **ø**.

Hvordan kan *i* lyde?

Opgave 1 Tilføj en konsonant, og lav nye ord

1. **pine**: I Asien spiser man med **pinde**.
1. **pile**: Jeg har hovedpine, så jeg må tage en **pille**.
2. **fine**: Jeg kan ikke **finde** min mobil.
3. **sider**: Kursisterne **siddet** og arbejder med stavning.
4. **stille**: Der er helt **stille** i klassen.

Opgave 2 Skriv rimordet

1. ikke: Hvis du får **hikke**, skal du drikke et glas vand.
2. pigge: Det er dumt at **kigge** efter, når man skriver diktat.
3. lille: En bil kan køre, og en bold kan **trille**.
4. vilde: Du må ikke **spilde** kaffe i min bog.
5. finde: Dit snøreband er gået op. Du må **binde** det igen.
6. kvinder: Jeg har mange gode **minder** fra min barndom.
7. klippe: Hold fast! Du må ikke **slippe**.

Opgave 3 Indsæt i eller e, og lav et ord

1. nppen: nitten
2. mnner: mener
3. mster: mister
4. skfuld: skefuld
5. lver: lever
6. vnter: vinter
7. slk: slik

Opgave 4 En fisketur

Det er en dejlig dag i pinsen. Mikkel og hans veninde Silke er på fisketur. Solen skinner, og vinden får skibet til at vippe. Silke bliver lidt svimmel. Hun vil finde et sted at sidde ned. Men Mikkel bliver ved med at fiske. 'Jeg fanger jo ingenting,' siger han. Han lyder næsten bitter. 'Du får sikkert snart bid,' siger hans flinke veninde.

Opgave 5 Diktat: Skriv ord med i2

1. Jeg **vidste** ikke, at man skulle have **mindst** 4 rigtige for at bestå.
2. Han var fodboldholdets bedste **midtbanespiller**.
3. Finn fik en flænge i sin højre **lillefinger**.
4. Jeg **stiller** maden frem, **inden** gæsterne kommer.
5. **Prisvinderen** holdt en lang takketale.

Opgave 6 Hvad er stavereglerne for ord med i-lyd og e-lyd?

STAVEREGEL:

1. Ord med lang i-lyd staves altid med **i**.
2. Ord med kort i-lyd staves altid med **i**.
3. Ord med lang e-lyd staves altid med **e**.
4. Ord med kort trykstærk e-lyd staves normalt med **i**.

Opgave 7 Ordkort

ikke, ingen, inden, lidt, hvis, ind, vidste, stille, ting, sikkert, midt, mindst, mindre

Hvordan kan e lyde?

Opgave 14 i 1 ord! e1, e2, e3 eller e4?

skeletonerne

Opgave 2 Tilføj en konsonant, og lav nye ord med e2

1. **sene**: Vil du **sende** mig et link til hjemmesiden?
2. **sene**: I Ikea kan du købe billige **senge**.
3. **dele**: Jeg er blevet lidt fed. Jeg har fået en **delle** på maven.
4. **hel**: **Held** og lykke med testen i aften!
5. **ene**: Vi får vores **emne** til opgaven i morgen.
6. **mel**: Kom nu, **meld** dig til festen sammen med mig!

Opgave 3 Skriv regnestykker med ord

Fem plus ti er lig med femten.
Elleve minus fem er lig med seks.

Opgave 4 Diktat: Skriv verber med e2

1. Bente kan ikke **vende** bilen.
2. Ebbe kan ikke **vente** med at åbne brevet.
3. Alle børnene skal **gemme** sig.
4. Ellen skal **hente** sin datter fra skole kl. fem.
5. Du skal **elske** din næste.
6. Jeg vil gerne lære Benny at **kende**.

Opgave 5 Skriv rimordet med e2

1. tæmme: Jeg må ikke **glemme** at købe mælk.
2. vælter: Det er forår, og sneen **smelter**.
3. blæst: Jeg vil ride en tur på min sorte **hest**.
4. hætte: Du må ikke **slette**, det du har skrevet.
5. tænde: Jeg skal **sende** opgaven til min lærer i aften.
6. hænge: Jeg har ikke råd til nye sko, for jeg har ingen **penge**.
7. hælde: Jens vil **melde** sig ind i klubben.
8. fædre: Det er **bedre** at være rig og rask end syg og fattig.

Opgave 6 Indsæt e eller æ, og lav et nyt ord

1. elbil	8. menneske
2. bedst	9. sted
3. tekst	10. begge
4. skælde ud	11. mens
5. betjent	12. selv
6. gæst	13. heller
7. igen	14. mænd

Opgave 7 Hvilket ord har ikke et morfem til fælles med de andre? Sæt X

1. helstegt
2. udsendelse

Opgave 8 Hvad er stavereglene for ord med e-lyd og æ-lyd?

1. Ord med lang e-lyd staves altid med **e**.
2. Ord med lang æ-lyd staves altid med **æ**.
3. Ord med kort trykstærk æ-lyd kan staves både med **e** og **æ**.

Opgave 9 Ordkort

eller, efter, end, mens, mellem, begge, bedre, bedst, heller, hvem, gennem, hen, endelig, enkel, forskellig

Hvordan kan y lyde?

Opgave 1 y1 eller y2? Skriv adjektiverne ind i skemaet

Adjektiver med y1 som i lyse	Adjektiver med y2 som i flytte
uskyldig	tynd
tydelig	myndig
hyggelig	dygtig

Opgave 2 Skriv rimord med y2

1. bøtte: Man må ikke **spytte** maden ud.
2. mønter: Til jul **pynter** mange danskere op med lys og gran.
3. tønder: Hvis du ikke **skynder** dig, kommer vi for sent.
4. søgte: Døren er låst, så tyven kan ikke **flygte**.
5. mølle: Husk at **skylle** grønsagerne, før du spiser dem.

Opgave 3 Dobbelt konsonant? Skriv sætningerne i nutid

1. Jeg **skyder** ikke
2. Jeg **flytter** min taske.
3. Jeg **dykker** ned på bunden.
4. Jeg **hyler** som en ulv.
5. Jeg **dypper** penslen i maling.
6. Jeg **lytter** godt efter.
7. Jeg **skyller** min kop af.
8. Jeg **fyrer** raketten af.
9. Jeg **beskytter** mit hoved.
10. Jeg **nynner** en melodi.

Opgave 4 Hvad siger hun? Skriv de rigtige verber med y2

“Kom nu! **Skynd** dig lidt. Filmen **begynder** om 2 minutter. Du må **kysse** din kæreste senere”.

Opgave 5 Hvilket ord har ikke et morfem til fælles med de andre? Sæt X

1. madlyst
2. glastykkelse

Opgave 6 Krydsord med y og ø

Vandret:	Lodret:
2. smykke	1. fryser
4. spytter	3. kys
7. mønter	4. skyer
8. sytten	5. gynge
	6. pølse

Opgave 7 Hvad er stavereglerne for ord med y-lyd og ø-lyd?

STAVEREGEL:

1. Ord med lang y-lyd staves altid med **y**.
2. Ord med kort y-lyd staves altid med **y**.
3. Ord med lang ø-lyd staves altid med **ø**.
4. Ord med kort trykstærk ø-lyd kan staves både med **y** og **ø**.

Opgave 8 Ordkort

begynde, lyst (subst.), flytte, synge, tynd, skynde, flygte

Hvordan kan u lyde?

Opgave 1 En tungebrækker

Villum(**u2**) plukker(**u2**) frugt(**u2**) med en brugt(**u2**) frugtplukker(**u2, u2**).

Opgave 2 Tilføj en konsonant, og lav nye ord med u2

1. huler: Uffe skal plante to nye buske, så han skal grave to store **huller**.
2. gule: Når jeg har støvsuget, skal jeg vaske **gulve**.
3. uge: De **unge** i dag bruger mange timer på mobilen.
4. sune: Jeg elsker flødebolle. Det er bare ærgerligt, at de ikke er **sunde**.
5. rune: Alle hjul er **runde**.

Opgave 3 Skriv rimordet

1. sumpe: Det er ikke sjovt at **dumpe** til eksamen.
2. fulde: Hans læber er blå, og han ryster af **kulde**.
3. bukke: Husk at **slukke** for vandet, mens du børster tænder.
4. duften: Fuglene synger, og der er forår i **luften**.
5. bundet: Mit ur var væk, men nu har jeg **fundet** det.
6. munke: Fru Lund rydder op og lægger alle aviserne i en pæn **bunke**.
7. tusserne: På dronningens fødselsdag er der flag på alle **busserne**.
8. tunger: Du skal passe på dine **lunger**, så det er dumt at ryge.

Opgave 4 Hvad bliver rigtige ord?

+ukke

1. lukke
2. sukke
3. smukke
4. dukke
5. krukke
6. plukke

Opgave 5 Diktat: Skriv ord med u og å

1. Der er mange **kunder** i butikken.
2. Ulrik købte to par nye **bukser**.
3. Jeg **håber**, du snart bliver rask.
4. Vent lige lidt! Jeg kommer om to **sekunder**.
5. Jeg **låser** altid min cykel.
6. I går ringede jeg 1813. Jeg startede som **nummer** 23 i køen.
7. Ulla drikker altid kaffe med **sukker**.
8. Uribe fra Mexico vejer 595 kilo og er måske verdens **tungeste** mand.

Opgave 6 -um

plenum centrum rebus pensum visum museum cirkus punktum

1. Skolen ligger i **centrum** af byen.
2. Klassen gennemgår altid hjemmearbejde i **plenum**.
3. Hvis man kommer fra et land uden for Europa, skal man have **visum** for at komme ind i Danmark.
4. Jeg elsker at gå på **museum**.
5. Efter **punktum** skal man skrive stort bogstav.
6. Man skal tit læse et stort **pensum**, når man skal til eksamen.

Opgave 7 Hvad er stavereglerne for ord med u-lyd og å-lyd?

STAVEREGEL:

1. Ord med lang u-lyd staves altid med **u**.
2. Ord med lang å-lyd staves altid med **å**.
3. Ord med kort trykstærk å-lyd staves tit med **u**.

Opgave 8 Ordkort

under, grund, fundet, undskyld, brugt, lukke, undtagen, slukke, sukker, smuk

Hvordan kan o lyde?

Opgave 1 o1, o2 eller o3? Skriv ordene i skemaet

o1 som i <i>kone</i>	o2 som i <i>kop</i>	o3 som i <i>ost</i>
flod	frost	bog
hoved	folk	trompet
kodeord	moster	ond
bror	oktan	onkel

Opgave 2 Hvad er stedet?

1. Her bor dronningen: **slot**
2. Her kan man arbejde: **kontor**
3. Her kan man hente sine pakker: **pakkeboks**
4. Her kan man sende breve: **postkasse**
5. Her kan man have sin pung: **lomme**
6. Øverst på bjerge: **bjergtoppe**

Opgave 3 Skriv rimordet med o2 eller o3

1. dommer: De fire årstider er: forår, **sommer**, efterår og vinter.
2. ost: Jeg skal feje gulvet, men jeg kan ikke finde min **kost**.
3. hold: Det er skønt med en **kold** is på en varm dag.
4. hoppe: Man skal **stoppe** for rødt lys.
5. boksen: Min datter er 23 år, så hun er **voksen**.
6. blokken: Mødet starter **klokken** 9.00.

Opgave 4 Skriv ord med o2 og o3 og dobbelt konsonant

1. **en dom:** Han blev dømt for grov vold. **Dommen** var 4 års fængsel.
2. **en kok:** Der er mange berømte **kokke** i Danmark.
3. **en sok:** Han elsker sine hjemmestrikkede **sokker**.
4. **en krop:** Han har feber og ondt i hele **kroppen**.
5. **en knop:** Sonja har røde **knopper** på benene.
6. **en prop:** Han kan ikke åbne flasken med vodka, fordi **proppen** sidder fast.
7. **et stof:** Det er svært at sy en frakke, fordi **stoffet** er så tykt.
8. **en bom:** **Bommen** går ned, når der kommer tog.

Opgave 5 Hvad bliver rigtige ord?

+ov

1. sjov
2. lov
3. skov
4. sov
5. flov
6. grov

Opgave 6 Vejret: Gør teksten færdig med ord med o

Det bliver koldt i morgen og på torsdag. Vi får frost ned til minus otte grader. Der kommer en del vind. Det kan blive storm eller måske endda orkan. Det vil nok være godt at holde sig inden døre.

Opgave 7 Skriv o eller -er

1. En bolle med honning er ikke god frokost, men det smager godt.
2. Mange folk holder flotte fester om sommeren.
3. Der vokser mange blomster i Bobs have.

Opgave 8 Skriv ord med å, der rimer

1. Gid jeg kunne bære et ton
med den ene hånd.
2. Man skal aldrig komme op at slås
med sin øverste boss.
3. Min moster Charlotte
tørrer altid sine sko på min måtte.

Opgave 9 Skriv ot eller åt

1. Teksten er skrevet med gråt og blåt, og det hele står lidt skråt.
2. Jeg så et flot slot i Skotland.
3. En tatarmad er lavet med rått kød.
4. Min støvsuger er en robot.

1. grå
2. blå
3. skrå
4. rå

Opgave 10 Sammensatte ord: Skriv o eller å

1. gråvej	6. råkost
2. skråvæg	7. pålæg
3. lommepege	8. fedtstof
4. tåspids	9. småbørn
5. blåbær	10. oksekød

Opgave 11 Hvilket ord har ikke et morfem til fælles med de andre? Sæt X

1. råkost
2. hjertestop
3. metal
4. huskat
5. holdsport

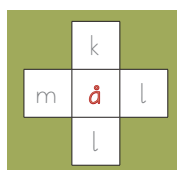
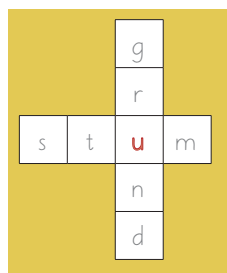
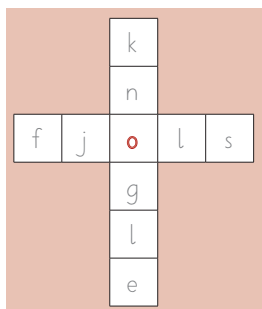
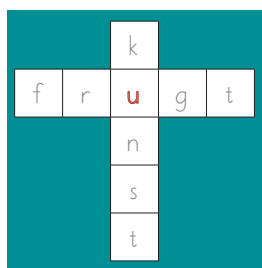
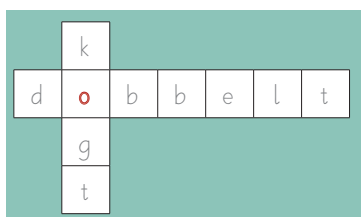
Opgave 12 Hvad er stavereglene for ord med o-lyd, å-lyd og ð-lyd?

1. Ord med lang o-lyd staves altid med **o**.
2. Ord med kort trykstærk å-lyd kan staves med **o**. NB: Men staves oftest med u.
3. Ord med ð-lyd kan staves med **o**, **å** og **er**.

Opgave 13 Ordkort

oppe, ofte, godt, nok, for, som, over, kommer, holder, hos, vores, morgen, netop, sommer

Opgave 14 Hvilket bogstav mangler?

Opgave 15 Skriv en mail

Til Olga Bundgård

Undskyld det sene svar. Jeg kan tage vagter på alle tidspunkter undtagen om morgenen i denne måned.

Jeg ser ingen grund til at skrive under på den gamle kontrakt, da der kun er to dage, til den udløber.

Under alle omstændigheder regner jeg med at få en ny kontrakt.

Tak for din forståelse.

Venlig hilsen Ulrik Krumborg

-ej eller -eg?

Opgave 2 Hvad bliver til et ord?

+ej

1. vej
2. lej
3. fej
4. drej
5. sej
6. dej

Opgave 3 Skriv j eller g

1. Hun havde en fin lejlighed midt i byen.
2. Hvem har lavet den smukke tegning?
3. Tak for en dejlig aften!
4. Har du din egen indgang fra trappen?
5. Hvor meget betaler du i husleje?
6. Han sætter spørgsmålstegn ved alting.
7. Må vi bede om en regning?
8. Hendes gamle farmor er kommet på plejehjem.

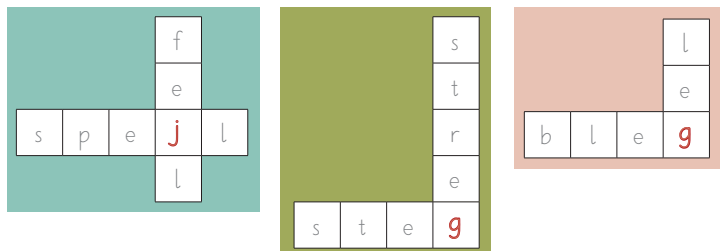
Opgave 4 Diktat: Skriv verber med ej/eg

1. Bilen drejer til højre i krydset.
2. Det er en god idé at veje mel og sukker til kagen.
3. Lige børn leger bedst.
4. De har lejet et skønt sommerhus i juli.
5. Man skal ikke være bange for at fejle.
6. Fej for din egen dør, før du fejrer for andres.
7. Ejer du huset? Har du købt det?
8. Det har regnet hele natten.

9. Skal vi **sejle** en tur i jeres nye båd?
10. Arkitekten har selv **tegnet** sit hus.

Opgave 5 Hvilket bogstav mangler? Skriv j eller g

Opgave 6 Hvilket ord har ikke et morfem til fælles med de andre? Sæt X

1. dejligt
2. sygeplejer

Opgave 7 Ordkort

eje, leje, lejlighed, husleje, fejl, dejlig, arbejde, egen, regne, regning, tegne, tegning, lege

-øj eller -øg?

Opgave 2 Hvad rimer på høj/løg?

1. Han fik nyt **tøj** i fødselsdagsgave.
2. Familien **fløj** til Spanien i vinterferien.
3. Der kom en sort **røg** fra bålet.
4. Et andet ord for en cigaret er en **smøg**.
5. Der er meget larm og **støj** fra den trafikerede vej.
6. Hun havde ondt i hovedet og følte sig lidt **sløj**.
7. Der er et **strøg** med butikker i midten af byen.
8. Pigen **løj** og sagde, at hun ikke havde taget pengene.
9. Den gamle dames lejlighed var fuld af skidt og **møg**.

Opgave 3 Krydsord

Vandret:

3. bøjle
6. løgn
7. øjne
8. nøgne
9. højde
10. fløjte

Lodret:

1. døgn
2. papegøje
4. trøje
5. nøgle

Opgave 4 Hvilke ord rimer?

1. bøjle - nøgle
2. løgn - døgn
3. øjne - nøgne
4. højde - fløjte
5. papegøje - trøje

Opgave 5 Hvilket ord har ikke et morfem til fælles med de andre? Sæt X

1. arbejdstøj
2. løgner

Opgave 6 Ordkort

tøj, øjne, trøje, høj, højde, bøjle, øjeblik, fløj, løg, røg, nøgle, løgn, døgn

